

LIETUVOS – ESTIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2021 m. balandžio 20 d.

I. Estijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausias Estijos ekonomikos sektorius pagal sukuriama pridėtinę vertę 2020 m. buvo verslo paslaugos. Čia didžiausią pridėtinės vertės dalį sudarė didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir apgyvendinimo ir maitinimo veiklos (21%), profesinė, mokslinė ir techninė bei administracinė bei aptarnavimo veikla (10%), nekilnojamojo turto veikla (9%). Viešojo sektoriaus paslaugos – viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas taip pat sudarė nemenką Estijos ekonomikos dalį (17%), kaip ir apdirbamojo gamyba (14%). Statybos sektoriaus indėlis į pridėtinę vertę buvo kiek mažesnis (6%).

2020 m. Estijos prekių eksportas siekė 14 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 68% Estijos prekių eksporto (į Suomiją – 16%, į Švediją – 10%, į Latviją – 9%), o iš ES nepriklausančių šalių 8% eksporto vertės tenka JAV, 6% – Rusijai, ir 3% – Norvegijai.

2020 m. Estijos importas siekė 15 mlrd. EUR ir 77% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Suomijos – 13%, iš Vokietijos – 10%, iš Latvijos – 9%), o iš ES nepriklausančių šalių – 8% importo atvežama iš Rusijos, 5% – iš Kinijos, 2% – iš Baltarusijos.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map

II. Lietuvos ir Estijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Estijos pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	4.9 %	6	5.1 %	5	4.6 %	6
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	4.3 %	8	4.4 %	8	3.1 %	11
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	6.0 %	5	6.3 %	5	6.9 %	4
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	3.1 %	10	3.4 %	8	3.4 %	9
Paslaugos						
	2018		2019		2020	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	2.7 %	16	2.6 %	16	2.3 %	18
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	3.9 %	9	4.1 %	6	4.6 %	6

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

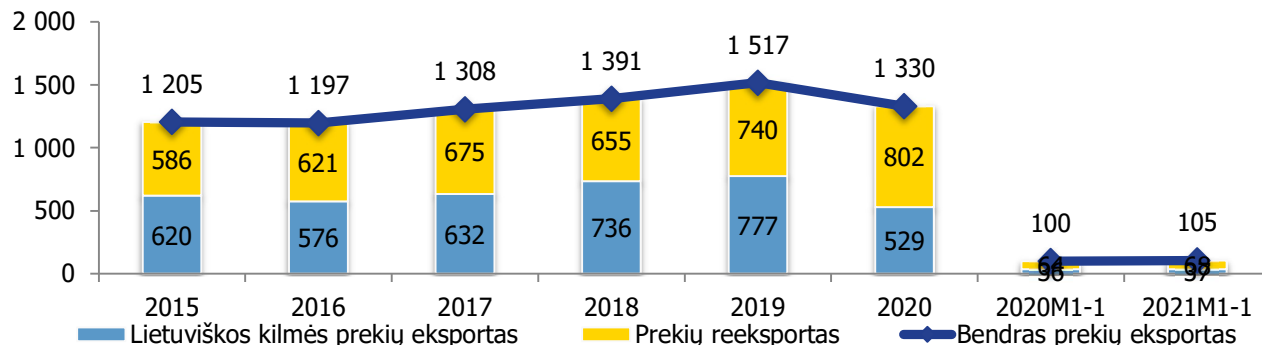
III. Prekyba prekėmis

2020 m. Estija buvo 6-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 4.6% (1.33 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 40% Lietuvos prekių eksporto į Estiją 2020 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (60%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į Estiją sumažėjo 12%, daugiausiai dėl mineralinio kuro eksporto mažėjimo. Per 2021 m. sausio mėn.

bendras Lietuvos prekių eksportas į Estiją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu didėjo 5.3% arba 5.27 mln. EUR.

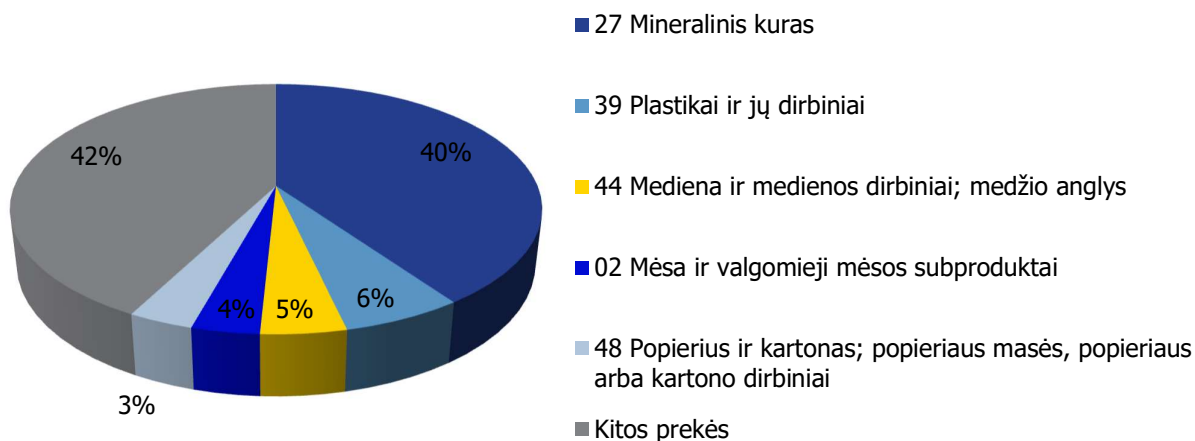
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Estiją, 2015-2021 m. 1-1 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Estija 2020 m. buvo 11-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 3.1% (529 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Estiją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mineralinis kuras – 40% arba 213 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 6.2% arba 33 mln. EUR (14-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglis – 4.4% arba 23 mln. EUR (11-a didžiausia eksporto rinka), mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai – 3.5% arba 18 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), popierius ir kartonas – 3.4% arba 18 mln. EUR (5-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Estiją sumažėjo 32% arba 248 mln. EUR. Labiausiai mažėjimą lėmė mineralinis kuras. Per 2021 m. sausio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Estiją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu didėjo 3.7% arba 1.31 mln. EUR.

2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Estiją struktūra 2020 m.

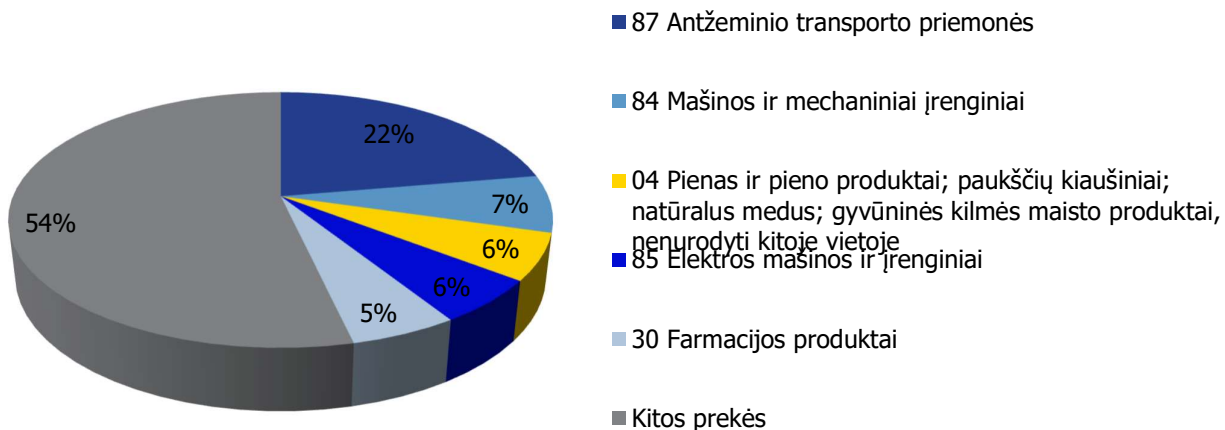
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. Estija buvo 9-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 3.4% (986 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Estijos 2020 m. daugiausia importuota antžeminio transporto priemonių – 22%

arba 220 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 7.2% arba 71 mln. EUR (14-a didžiausia importo rinka), pieno ir pieno produktų – 5.9% arba 58 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 5.6% arba 55 mln. EUR (12-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš Estijos sumažėjo 10%.

3 pav. Lietuvos importo iš Estijos struktūra 2020 m.

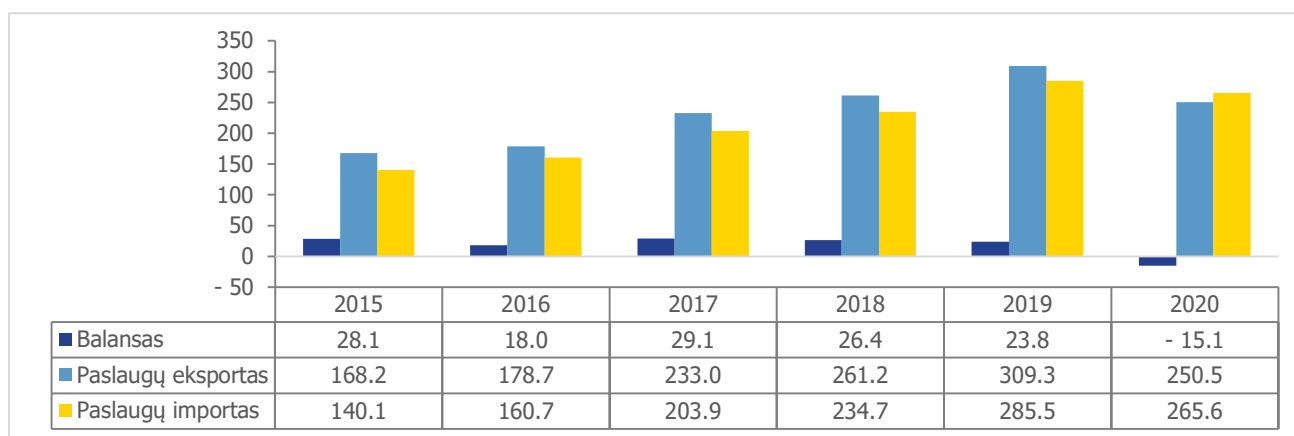

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. Estija buvo 18-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 2.3% (250 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Estijos siekė 266 mln. EUR, tai sudarė 4.6% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o Estija buvo 6-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

4 pav. Lietuvos ir Estijos užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

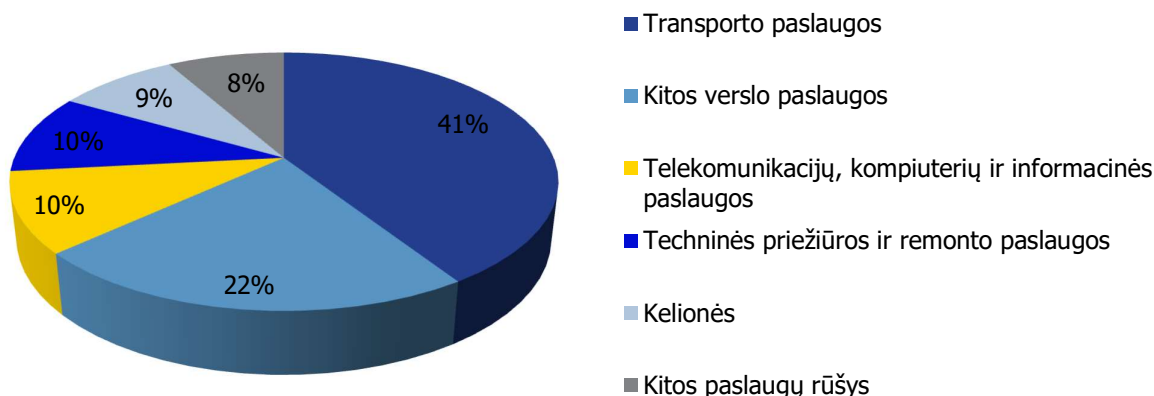
2020 m. iš Lietuvos į Estiją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 41% arba 102 mln. EUR (17-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 22% arba 56 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto

rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 10% arba 25 mln. EUR (11-a didžiausia eksporto rinka), techninės priežiūros ir remonto paslaugų – 10% arba 25 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 8.5% arba 21 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Estijos rinką sumažėjo 19% iki 250 mln. EUR.

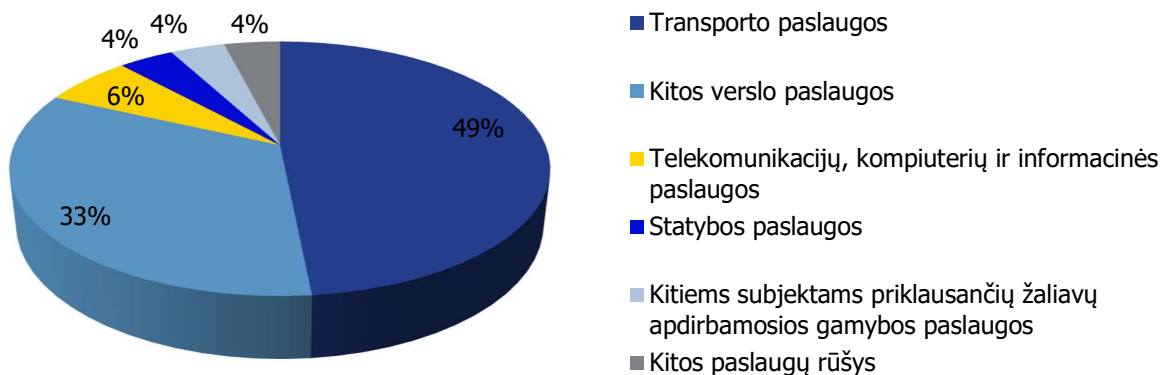
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Estiją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Estijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 48% arba 129 mln. EUR (6-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 33% arba 89 mln. EUR (3-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 6.3% arba 17 mln. EUR (9-a didžiausia importo tiekėja), statybos paslaugų – 3.9% arba 10 mln. EUR (4-a didžiausia importo tiekėja), kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugų – 3.9% arba 10 mln. EUR (2-a didžiausia importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš Estijos sumažėjo 7% iki 266 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Estijos struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1061 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Estijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Estiją yra šie: mašinos ir įrengimai, maisto produktai, chemijos pramonės produktai, tekstilės gaminiai ir drabužiai bei kiti.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Estiją rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1 061
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	125
Maisto produktų gamyba	125
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	113
Tekstilės gaminių gamyba	89
Drabužių siuvimas (gamyba)	64
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	58
Elektros įrangos gamyba	55
Pagrindinių metalų gamyba	53
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	52
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	50
Kitos	277

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

